

Odda Mållag

Dei politiske partia i Odda kommune ved leiar:

Arbeiderpartiet, Høgre, Venstre, Senterpartiet, Raudt , Moderatane , Kristeleg folkeparti og Sosialistisk Venstreparti.

Odda Mållag vil med dette oppmoda dei politiske partia i Odda til ta eit positivt standpunkt til Oddamodellen i programmet sitt til kommunevalet 14.september 2015. Vi ynskjer at språkdeling ved Odda ungdomskole skal halda fram. Vi ynskjer difor at alle partia programfester språkdelinga i Odda og vidare at dei ulike partia vil forplikta seg til å arbeida for at dette blir ei nasjonal ordning i språkdelte kommunar kringom i landet.

Odda Mållag ser på denne saka som ein viktig kultur– og språkpolitisk ressurs for så vel Oddasamfunnet som Oddaskulen og eit plusselement både med tanke på rekruttering av tilflyttarar og i dialogen med resten av regionen.

ODDAMODELLEN: Det moderne, framsynte og permanente parallellklassesystemet!

Oddamodellen: 101 år i 2015 – frisk frå kjelda og eit tilbod til nasjonen!

Historikk :

- + 1885: Jamstillingsvedtaket av bokmål og nynorsk i Stortinget
- + 1892: Målparagrafen vert innført og opnar for at skulekrinsane kan velja nynorskmålet i krinsane
- + 1900: Nynorsk vert innført i skulen i Odda krins i Ullensvang herad
- + 1906: Omfattande vasskraftutbygging og industrireiseing tek til. Folketalet fleirdoblar seg på få år
- + 1913: Odda vert eigen kommune
- + 1914: Folkekrav om skifte frå nynorsk til bokmål i Odda krins som fylgje av vasskraftutbygging og industrialisering
- + 1914: Skulestyret i Odda innfører parallellklassar som prinsipp på barneskulen i Odda som svar på kravet, - men må søkja departementet om løyve då dette ikkje er gjort før.
- + 1914: Departementet imøtekjem søknaden og statsråden rosar initiativet som klokt og framtidsretta

Olav Kolltveit skriv i «Det nye Odda»: **Oddamodellen er fødd**. Ordninga medfører at målstriden stilnar og lettar sameksistensen mellom «innfødde» og tilflyttarar - begge partar sine krav er tekne vare på

1944: Landet: 33 % nynorsk i grunnskulen. **Odda omlag 50 % nynorsk i grunnskulen**

2014 : Landet: 11 % nynorsk i grunnskulen. **Odda : 67 % nynorsk i grunnskulen**

2014: Noregs Mållag sitt landsmøte vedtek samrøystes å arbeida for at Oddamodellen skal bli nasjonal språkpolitikk og tek modellen som pedagogisk og språkpolitisk verkemiddel inn i arbeidsprogrammet

2015: 4. mars takkar Odda kommunestyre **samrøystes** ja til invitasjon frå Noregs Mållag om saman å arbeida for Oddamodellen som nasjonal språkpolitikk.

Oddamodellen:

- sikrar at språkvalet som foreldra gjer for borna, gjeld til og med ut ungdomssteget
- tek inn over seg at nynorsk i nasjonal samanheng /språkkvardagen er den svake parten
- sikrar og underbyggjer godt læremiljø og hindrar språkstrid
- respekterer heile tida mindretalet sine rettar
- produserer trygge og meistrande språkbrukarar (elevar) –slik skuleverket skal
- held oppe nynorsk som nasjonalt språk
- hindrar målbyte frå nynorsk til bokmål i utdanningsløpet
- førebyggjer mobbing i skulen
- styrker språkleg – og kulturell identitet i ei viktig og formande brytingstid i livet

NB! Odda kommunestyre har ved budsjettvedtaket om å vidareføra modellen i 2014 og 2015 fatta eit framtidsretta verdival **med full støtte frå elevrådet på ungdomsskulen** (både bokmåls- og nynorskelevane).

NB !Odda kommunestyre har ved vedtaket sitt 4. mars 2015 slutta seg til at Oddamodellen skal bli aktivert i den nasjonale språkpolitikken og at meirkostnadane for kommunane vert refunderte av staten med m.a. slik ordlyd i vedtaket :

«Etablerer kontakt med Noregs Mållag for å leggja opp prosess og strategi for målsetjinga om ei nasjonal ordning»

- Odda Mållag er overtydd om at Oddamodellen er eit kultur – og språkpolitisk pedagogisk verkemiddel som har vist seg å vera særst effektiv for å nå definerte samfunnsmessige mål i Odda og i andre språkdelt samfunn.
- Mållaget takkar gjerne ja til å bli invitert til nærare drøftingar om noko er uklart eller det er trong for meir informasjon.

Laget vil i valkampen henta informasjon om dei politiske partia sine standpunkt i denne saka slik det er nedfelt i valprogramma. I dette ligg at vi vil arbeida for at saka vert tema i sjølve valkampen som den samfunnssaka ho er – inkludert eit ope møte om saka.

- Sjå og heimesida vår eller Noregs Mållag si heimeside der det er fleire artiklar om Oddamodellen m.a. av Helga Mannsåker.

Odda 20.03.15

For styret i Odda Mållag

Knut O. Dale

leiar

E-post: knu-dale@online.no

Tlf: 93499218

Adresse: Jordalsvegen 28, 5750 ODDA